

Spolek pro
zachování odkazu
českého odboje

Z P R A V O D A J

1. Ročník Číslo 5

5/2017

point4me.cz
tisk online snadno a rychle

Zpravodaj Vám přinášíme díky
<http://www.point4me.com/cs>

200 116 8648 / 2010

Naši činnost můžete podpořit finančním příspěvkem poukázaným na výše uvedený sbírkový účet vedený u Fio Bank. Děkujeme za Vaši podporu.

KNIHKUPECTVÍ A NAKLADATELSTVÍ NAŠE VOJSKO

PROTESTUJEME PROTI PODNIKATELSKÝM AKTIVITÁM
MAJITELE VÝŠE UVEDENÉHO NAKLADATELSTVÍ, KTERÝ VE
SVÝCH KAMENNÝCH PRODEJNÁCH A NA INTERNETU PRODÁ-
VÁ PŘEDMĚTY S VYOBRAZENÍM NACISTICKÝCH
POHLAVÁŘŮ A MNOHÝCH JINÝCH MASOVÝCH VRAHŮ
SPOJENÝCH S TOTALITNÍMI REŽIMY.
VYHLAŠUJEME BOJKOT NA PRODUKTY TOHOTO NAKLADA-
TELSTVÍ A STEJNĚ TAK VYZÝVÁME I OSTATNÍ.

Nejdůležitější body:

- KVĚTNOVÉ OSLAVY
- TEREZÍNSKÁ TRYZNA

Uvnitř tohoto vydání:

DŮLEŽITOST ODBOJE	1-2
72 LET OD KONCE VÁLKY	3-4
TEREZÍNSKÁ TRYZNA	5
TRASOU POCHODU SMRTI A CESTOU OSVOBOZENÝCH VĚZŇŮ	6-9
ROZHOVOR	10- 12
ČÁSTEČNÉ SPLACENÍ DLUHU	13
PO STOPÁCH NÁMOŘNÍKŮ	14- 15
PIETNÍ AKT V KRNČÍ	16
KONEC VÁLKY VE SLANÉM	17
OSLAVENCI ZE SLANÉHO	18
VÍTÁNÍ JARA	19

DŮLEŽITOST ODBOJE ZA 2. SV. VÁLKY

Náš spolek má podle svého jména
za úkol zachovat paměť na nejob-
tížnější období existence našeho
státu, na vypětí nejlepších z naše-

ho středu, kteří bojovali za svobo-
du jazyka a svobodný stát. Není to
lehký úkol. Zdá se, že tak jak ubí-
hají léta, ztrácí náš protinacistický
a protifašistický odboj pro náš stát
a národ na významu. Lze tak sou-
dit podle mediálních programů a
článků a také podle postojů značné
části veřejnosti. Mizí zmínky o vý-
ročích osvobození koncentračních
táborů, výročí osvobození republi-
ky a kdo se o ně zasloužil, nevzpo-
míná se na skutečnost, že zde žije-
me a mluvíme rodnou řečí právě
díky takovým osobnostem, jako

DŮLEŽITOST ODBOJE ZA 2. SV. VÁLKY

byl Dr. Edvard Beneš, a těm, kteří s odhodláním bojovali v partyzánských oddílech, ve vojenských spojeneckých jednotkách v zahraničí, pracovali za okupace v ilegali-
tě, vydávali tiskoviny, bojovali v domácím oboji sabotážemi a na barikádách. Vytýká se nám, že žijeme v minulosti, že dnes je jiná doba, že vlastenectví se již nenosí. Bohužel očití svědkové této doby a generace odbojářů odchází. Tak jak jsme bojovali za svobodu, když naší zemi hrozil zánik, tak pokud ještě dýcháme, musíme také bojovat o to, aby duch odboje a láska k svobodě zůstaly i po nás v národě zachovány.

Nikdy nesmíme zapomenout, jak snadno je svobodu ztratit a jak obtížné ji zase vybojovat. Snad dále uvedené skutečnosti osvěží některým lidem paměť. Represe byla krutá, odsouzení stanným soudem osob ilegálního odbojového hnutí, proces proti Eliášovi, rozsudek smrti nad 67 osobami, 218 osob bylo předáno Gestapu, na celém území Protektorátu zakázán Sokol a zabaven jeho majetek, odhalení dvou kompletních zpravodajských skupin, zabavení čtyř vysílaček, jejichž pomocí byl naveden poslední letecký útok v Protektorátu. Byl odhalen devítičlenný tým ruského výsadku české národnosti, který byl vysazen u Varšavy.

V souvislosti s odhalením vedení ÚVODu se objevují jména Bořek - Dohanský Zdeněk, pplk. Balabán Josef, Feierabend Ladislav, Churavý Josef, Klečka Jindřich, plk. Srstek (alias Dubský), Dr. Holý, Dr. Krajina Vladimír, Král Václav, redaktor Dr. Kohák, Pešl Antonín, prof. Havelka, gen. Homola, Eliáš a další. Uvádí se i pokyny z Londýna na vytvoření přistávací plochy pro výsadek u Pardubic a při náletu z 3. na 4. 10. 1941 se uskutečnil u Chrudimi seskok studenta, který byl po 3 týdnech zatčen v Praze a měl u sebe vysílačku a větší množství výbušnin (jméno není uvedeno).

V souvislosti s odbojnými skupinami revolučního výboru ÚVODu se uvádí zatčení Dr. Bondyho a jeho spolupracovníků, z nichž dvě osoby byli židé. Byla odhalena a zneškodněna záškodnická skupina PRSTEN, která měla k dispozici větší množství fosforu a výbušnin.

V rámci zpravodajských skupin je uvedena skupina organizovaná generálním konsulem SSSR Mochovem.

Bylo zatčeno 200 osob, jmenovitě major Dr. Jedlička a s ním dalších 18 osob, byly zabaveny 2 krátkovlnné vysílačky pro spojení s Moskvou a odhalena další skupina o 6 osobách, ve které pracovali i 2 příslušníci protektorátní policie, bylo zapojeno až 250 osob. V rámci zá-

kroku proti krátkovlnné stanici, která spolupracovala s Londýnem, bylo zatčeno 49 osob, bylo zajištěno 5 provozuschopných vysílaček, 3 napůl hotové vysílačky a množství náhradních dílů, jakož i zbraně a náboje, výbušniny a jedy. Při zatýkání v jednom bytě byli objeveni dva utečenci z KT letci (seržanti).

Od vypuknutí německo-ruské války zesílila činnost komunistické strany. Jen v Čechách bylo zatčeno 1275 osob. Koncem října došlo k široce rozvinuté komunistické letákové akci, bylo zatčeno 55 osob, přičemž nebylo možné zatknout pomocníky buňky, protože by dílna, která pracuje pro Říšskou dráhu, zkolabovala.

Prý Češi nebojovali a byli jen kolaboranti! To je zlovolná lež.

Uvedené údaje nelze považovat za propagandu a lakování odboje na růžovo – jsou to informace německého Gestapa, které by se obávalo předložit Hitlerovi lživé zprávy. Jak je vidět, měli okupanti s naším odbojem již v roce 1941 plné ruce práce.

Text:
brig. gen. v.v. P. Vranský

PŘED 72 ROKY SKONČILA VÁLKA

Počátkem letošního roku dochází k zásadní změně ohledně hlavního pietního aktu v souvislosti s květnovým připomínáním konce druhé světové války. V letošním roce byl hlavní pietní akt přesunutý na kladenské hřbitovy. Na hromadný hrob šestnácti vojáků Rudé armády položil věnec primátor Statutárního města Kladno, pan Mgr. Milan Volf a zástupci Spolku pro zachování odkazu českého odboje. Věnec také položili zástupci Československé obce legionářské - jednoty Kladno. Poté jsme se přemístili před budovu kladenské Sokolovny, místa s vězněním nevinných z Kladna a širokého okolí. Zde jsme položili věnec u pamětních desek věnovaných Františku Kleinerovi, župnímu starostovi, který na následky věznění zemřel v KT Auschwitz - Birkenau a všem

vězněným politickým vězňům, kteří prošli budovou kladenské Sokolovny. Od Sokola jsme letos poprvé měli zastávku také u budovy Gymnasia Kladno, na níž je od loňského roku umístěná pamětní deska Jaroslava Selnera, generálporučíka i.m. Zde jsme se setkali se synem generála Selnera, který na Kladno přijel společně s manželkou. Společně jsme se přemístili na další pietní místo, tentokrát do Březinovy ulice, kde byla (stejně jako v případě desky J. Selnera v loňském roce) odhalena pamětní deska dalšímu rodákovi z Kladna Janu Vellovi. Odtud jsme již pokračovali se zbývajícimi členy na naší každoroční trase po pomnících a památnících po celém Kladně. Navštívili jsme pomník v Kročehlavech ve Školské ulici, který na jednotlivých volně položených kamenech vy-

jmenovává koncentrační tábory a místa spojená s utrpením. Pomník byl slavnostně odhalen před sedmdesáti lety v červenci 1947 Svazem osvobozených politických vězňů a pozůstalých po obětech nacismu. Naše trasa směřovala do Dubí, Švermova, Hnidous, dále pak k Bachrovně, na Sletišť a konečně i do Rozdělova na Bresson.

V minulém čísle jsme Vás požádali, abyste nám poslali foto, jak jste si připomněli vy sami ukončení druhé světové války. Uveřejněné fotografie naleznete ve fotogalerii na našem webu <http://spolekodboje.cz>

Děkujeme všem, kteří se zapojili!

Text a foto: P. Hroník

FOTOREPORTÁŽ Z 9. KVĚTNA 2017

TEREZÍNSKÁ TRYZNA

Členové Spolku pro zachování odkazu českého odboje se v neděli 21. května zúčastnili na Národním hřbitově v Terezíně pietního aktu - Terezínské tryzny. Tradičně jsme vypravený autobus nabídli i spřáteleným spolkům, a tak i letos s námi z Kladna a Slaného jeli členové Československé obce legionářské, Skauta a také členové XVII. Župy Františka Holého ve Slaném.

V letošním roce si Památník Terezín připomíná 70. výročí od svého založení. Bohužel, letos naposledy byla v režii Jana Munka, ředitele Památníku Terezín, který po 27 letech požádal o uvolnění ze své funkce. Ve svém úvodním projevu pan ředitel Munk se velmi emotivně zmínil o svém otci. Přiblížil všem přítomným jeho životní příběh, kdy jeho první manželka i s dítětem byla transportována do KT a zavražděna v plynové komoře. Trauma, které

otec prožíval, protože neuchránil svou rodinu, nebo že nezemřel společně s ženou a dítětem, bylo celoživotní.

Následoval projev J. Vodičky, předsedy Českého svazu bojovníků za svobodu. Mnozí z přítomných účastníků se ptali, jak je to možné, po jeho loňském projevu plném nenávist vůči uprchlíkům. Pravda,

po loňském projevu by se dalo čekat, že mu nebude umožněno mít hlavní projev, skutečnost je však taková, že právě Český svaz bojovníků za svobodu je jedním ze spoluorganizátorů pietní vzpomínky a tak záleží především na ostatních organizacích, zda budou i nadále přehlížet excesy představitele Českého svazu bojovníků za svobodu či nikoliv. Přestože letošní připravený projev byl věcný, vhodný a zcela zapadl do kontextu piety v Terezíně, jen málokdo uvěřil projevu z úst předsedy Vodičky a projev tak byl jen planě vyřčenými slovy, ostatně jako ostatní projevy. Po hlavním projevu následoval projev předsedy vlády ČR Bohuslava Sobotky a tradiční křesťanská a židovská modlitba.

Text a foto: P. Hroník

TRASOU POCHODU SMRTI LIDICKÝCH ŽEN

To

V Mirowě u hromadného hrobu 321 obětí z posledních dnů války roku 1945. G. Havlůjová a K. Sluková

pořád bájili třeba o tajné zbrani Německa, která vývoj války zvrátí.

Nepochopitelné chování, nelidské. Vyšly jsme letos na pochod z apelplacu

Ženy klobouk dolů, byl to výkon. S puchýřema, se slezlým nehtem na palci, co příšerně boří, za noci v dešti, ráno kolem 2-3 stupňů nad nulou. Ruce těžko rozmrazí, mokrá celta má asi o pět kilo víc a kilometry se tak nějak natahují, když všechno bolí. Těžko si člověk představuje, jak to půjde znovu další den. Leccos jsme po cestě z tehdejší doby společně pochopily, i když to zdaleka nebylo žádné utrpení jako tehdy v roce 1945. Ale změnilo to člověku mírně priority a náhled na život. Jídla a pití nemusí být moc a dá se to přežít. Zima je taky relativní pojem, když se pořád jde. Co ujdou a co vydržím je dost otázka psychiky, odpočinek navrácí síly, skoro zázračně.

Mysleli na nás doma – v Röblu, na cestě do Malchowa nám volala Katka a zdravila nás ze slavnosti Lidické hrušně, ode všech přátel z Lidic, z Kladna. Katka s námi šla část trasy vloni na památku své mámy, Mirky Berdychové, která prošla KT

byl jako každý rok trochu jiný zážitek. Přiznám se, že pochody z Ravensbrücku na mne působí nejsilněji. Nejen proto, že projdeme vždy celou trasu, jdeme několik dní. Je to jiné než trasa na jeden den – ale tím význam ostatních pochodů ani vzpomínkových akcí nesnižuji. Ale začít v koncentračním táboře, s jeho ponurou atmosférou, tedy dnes na místě jeho památníku, s plnou hlavou vzpomínek vězenkyň, obzvláště Lidických žen, to vás přenesení do tehdejší doby. A ten silný pocit zmatku, nebezpečí všude, na cestách, bombardování, prázdných vesnic i měst, pochodů smrti vězňů, ale také válečných zajatců hnáných všemi směry, mezi prchajícími Němci z východu. Neustálá nejistota, zmar, smrt, násilí, ničení, boj, apokalypsa, tak zbytečná na konci války. Těžko se ubránit a nesměrovat svou nenávist k nacismu, ideologii i vedení tehdejší mašinérie, vůdcům, ale i fanatikům v armádě a mezi obyvateli. Vždyť ani smrt Hitlera nezměnila nic, mnozí z SS strážili ještě

v Ravensbrücku tři ženy, s Gábinou Havlůjovou a Karolínou Slukovou 27. dubna, 72 let poté. Poté co na pochod vyšly vězenkyň z Ravensbrücku, včetně všech přeživších Lidických žen, z nichž se tři z pochodu smrti nevrátily. Byly to Žofie Pešková, Růžena Kindlová a Marie Syslová. I na jejich památku jsme prošly celý pochod, tedy čtyři dny, 127 km (prý to bylo dokonce víc) a spaly tři noci venku. Dvakrát v lese, jednou u Mirowa s lžákem, jednou u Malchowa v suchu. A potřeť v Goldbergu v opuštěné garáži.

Cestou z Malchowa na Alt Schwerin

Z KT RAVENSBRÜCK DO CRIVITZ

Miloslava Kalibová s dcerou Helenou a vnučkou Šárkou Kadlecovou

Ravensbrück a pochod smrti. Loňská parta v podstatě průběžně zjišťovala, jak jsme na tom. Na „osobní kontrolu“ dorazila za námi Šárka, vnučka paní Kalibové a praneteř paní Skleničkové, které obě šly tento pochod smrti, tehdy se svojí maminkou, paní Suchánkovou. Obě sepsaly vzpomínky, které nás provázely, paní Skleničková do knihy, paní Kalibová pro nás, pro historii, chováme je jako vzácnost. Šárka šla s námi z Malchowa do Goldbergu. Vzpomínala na předloni, kdy s námi šly i další dvě vnučky – Eliška a Klára, s kamarádkou Katkou. V polovině trasy nám volala z Lidic paní Kalibová se starostlivou otázkou „Jak se vám jde?“. Potvrdily jsme, že jsme v bezpečí. A říkaly si, jak tehdy v těch místech bylo jim? Gábina a Karolina se za ní pak o víkend po pochodu do Lidic vydaly –

vyprávěla, že co je opustily strážce, tedy za Malchowem, myslely jen na to, kde asi jsou, kam jít, jak být v bezpečí, kde přespát, co sehnat k jídlu, co na sebe, nějaké šaty a boty. Šárka odjela z Goldbergu domů a my došlapaly poslední den do Crivitz. Vidina auta v cíli a cesty domů očividně zapůsobila, kolem šesté večer jsme stály u hromadného hrobu v Crivitz. Za Crivitz potkaly Lidické ženy české vězňe ze Sachsenhausenu, osvobodila je tady Rudá armáda. Pod její ochranou doputovaly ještě další dlouhé kilometry do

Neubrandenburgu a odtud se vrátily 1.června přes Cínovec do vlasti – do Lidic, které už nebyly, velmi smutný návrat. My jsme byly ještě týž den o půlnoci v Praze. Naše domovy a blízcí nás čekaly, člověk si má více vážit toho, co považuje za samozřejmé. Trasu pochodu smrti z Ravensbrücku provází v každém městě hromadné hroby z posledních měsíců války. Oběti v hrobech ve městech se počítají na stovky - 200, 300, 400 i více. Pohřbeny jsou zde dohromady často všechny oběti, němečtí vojáci, vězni, uprchlíci – z toho vzniká na mnohých místech trochu nešťastná verze pomníků „všem obětem války“, tyto nápisy jsou většinou z poslední doby.

Ve všech městech jsou také početné hroby rudoarmějců z osvobozeneckých bojů. Ze zahraniční literatury na téma pochodů smrti vyplývá tato statisti-

ka. V lednu 1945 bylo v koncentračních táborech Evropy evidováno nacisty 714 000 vězňů. Vzhledem ke známému faktu, že byly v této době již koncentrační tábory přeplněné a evidence vězňů velmi nepřehledná, jich bylo velmi pravděpodobně mnohem více. Po čtyřech posledních měsících války jich přes 250 000 nebylo mezi živými. Oběti pochodů smrti a oběti těchto měsíců z koncentračních táborů, kde v té době probíhalo masové vraždění na nejvyšší obrátce. V Ravensbrücku byla například až v lednu 1945 postavena plynová komora a na základě zbesílých selekcí v ní umíralo až 300 žen denně. Navíc nejsou v tomto počtu samozřejmě ti, kteří zemřeli poté na následky trýznění v koncentračních táborech a na pochodech smrti.

Tak tedy uzavírám pro letošek smutnou kapitolu. Dozvěděla jsem se mnoho nového, především o válečných pochodech zajatců a celkové situaci pochodů smrti, které procházely celou Evropou. Získala mnoho pomoci a spolupracovníků do budoucna. Za to vše děkuji. Zavazuje mě to pracovat neúnavně dál – a taky šlapat, další kilometry do dalších let.

Text: M. Městecká

Děkujeme Mileně Městecké za její úsilí (ted' nemyslíme jen fyzické), ale hlavně za to, že připomíná bílá místa našich dějin, jako jsou právě pochody smrti.

CESTOU OSVOBOZENÝCH VĚZŇŮ

Na nádraží v Žihli dorazil autobus z Kralovic, pak vlak z Mladotic, „přespolní“ z Kladna a okolí, pěšmo další místní a v počtu kolem 25 účastníků jsme kolem 10h zahájili letošní pochod. Už druhý v pořadí – vloni jsme šli do Mladotic, letos do Kralovic. Uctít vzpomínkou jak osvobozené vězně tak i jejich zachránce z obou těchto obcí. Stejně jako vloni jsme se nejdříve setkali u pamětní desky na nádraží v Žihli. A jako tehdy jsme mohli slyšet vyprávění pana Jaromíra Patejdla, který jako chlapec tehdejší události zazžil. Také nám vyprávěla své zážitky a vzpomínky paní Alena Staňková, jejíž dědeček Oldřich Vyhnis byl mezi vězni osvobozenými z transportu. A jejíž rodiče bohužel byli popraveni v Mauthausenu, jako oběti heydrichiády. Ona sama s ostatními dětmi byla vězněna do konce války v Praze na Jenerálce a poté ve Svatobořicích u Brna. Slyšet jejich vyprávění byl velmi silný zážitek, výrazy tváří všech účastníků tomu napovídaly.

Přesunuli jsme se pak k hromadnému hrobu obětí – od 22.4. do 2.5. 1945 zemřelo v Žihli 259 vězňů. Celkem 273 obětí, včetně dalších z pochodů smrti, je pochováno v hromadném hrobě na žihelském hřbitově. Většina z nich, podle poválečné exhumace, zemřela následkem tělesné sešlosti, hladovění, nemoci, těla jevila následky tělesného násilí, v několika případech smrtelného

a několik obětí bylo zastřeleno do týla. Známe jména 46 obětí, díky identifikaci podle vězeňských čísel.

Do Žihle přijeli už vězni transportu v hrozném stavu. Na cestě byl transport už více než 10 dní. Obyvatelé Žihle a okolí nejen že viděli hrozný stav vězňů, ale slyšeli z nádraží neustálý pláč, nařikání. Strážé SS pouštěli vězně

z vagónů vlastně jen proto, aby vyndali mrtvolu obětí. Zpočátku jim nechtěli dovolit ani pít a odmítali pomoc, potraviny od místních obyvatel. Podařilo se ale s komandantem transportu nakonec dohodnout, uplatit jej, i alkoholem a zajistit pro vězně alespoň minimální přísun potravin.

Situace byla tak hrozná, že nezávisle na sobě odvážní občané Mladotic i Kralovic provedli dvě úspěšné osvobozené akce. Nikoliv násilím, jak původně zvažovali kralovičtí odbojáři. To bylo nemožné, strážé SS byly ozbrojené, němečtí ostřelovači měli nádraží na mušce. Stálo by to spoustu obětí. Podařilo se jim získat povolení gestapa na vysvobození českých vězňů. Za Čechy se pak, obzvláště při druhé kralovické akci, hlásilo i spousta vězňů jiných národností. Mladotičtí si už 27.dubna vezli 47 osvobozených vězňů, známe i jejich jména díky seznamu, který pořídil místní pan řídící učitel Formánek. Kralovičtí o den později osvobodili 37 vězňů. Vězni byli vykoupáni, odvšiveni, dostali nové šaty. Nasazena byla dietní strava. Ale také se zachraňovaly životy. V Mladoticích v hostinci u Urbanů byla zřízena ošetrovna. Těžší případy byly převezeny do kralovického lazaretu. Ten vznikl hned v den příjezdu osvobozených vězňů. Podle vzpomínky vedoucího lékaře MUDr. Ladislava Havla v něm bylo ošetřeno lůžkově přes 300 vězňů, ambulantně další desítky procházejících vězňů. Zemřelo zde 13 obětí, pochovaných na kralovickém hřbitově. V publikaci pana Josefa Vorla „Žihle varuje“ je úryvek z vzácného deníku ošetřovaného vězně: „Neděle 29.dubna ... Vstáváme po těžkém spánku. Dostáváme snídaní, kávu s vánočkou. Každý se ještě hloupě dívá a nevěří tomu, co se s ním událo. Celý

VZPOMÍNKOVÝ POCHOD ŽIHLE KRALOVICE

V Kralovicích na hřbitově u hrobu obětí z transportu smrti v Žihli

den k nám chodí lidé na návštěvu. Naši ošetřovatelé jsou vůči nám až velmi obětaví. Myslím si, že to všechno jejich dobro jim nebude-moci nikdy oplatit ...“ Tento vězeň se cítil zdrav, kromě kašle. Po dvou dnech ho přepadly bolesti v lýtku, rýma, na jeho deníku je poznámka, že zemřel. Zřejmě až po převozu do nemocnice v Rakovníku, není pochován na hřbitově v Kralovicích. I to byl smutný příběh mnohých vězňů.

A tak náš vzpomínkový pochod směřoval letos do Kralovic. Le-sem za Žihlí jsme prošli cestou, kterou nás spolehlivě provedli místní podporovatelky pochodu z Mladotic – Irena a Zuzana. Ire-ně patří dík i za další pomoc, za rady a kontakt na muzeum v Mariánské Týnici, které pomoh-lo mimo jiné potvrdit, kde se na-cházel kralovický lazaret a po-skytlo nám snímky budov lazare-tu, radnice ze starší doby. Také Elišce, za letáky, za jejich distri-buci všude v okolí. Přes Bílov,

kde se k nám připojili další účast-níci z Lidic (i s dvěma dětmi a kočárkem!) jsme došli do Kra-lovic. Položili jsme květiny u hro-bu obětí druhé světové války na místním hřbitově, tedy i obětí transportu smrti z Žihle, které ze-mřely v kralovickém lazaretu. Náš pochod jsme skončili na ná-městí v Kralovicích. Sem se pře-sunul lazaret v pozdějších dnech do budovy místní Střední školy Kralovice. Zde na náměstí také kralovičtí tehdy přivítali osvobo-zené vězně, dostalo se jim první pomoci a ošetření ve staré budově radnice.

Musím s uznáním říct, že pochod v Žihli a okolí „žije“, místní mají můj obdiv. Mnohé tváře už jsem viděla podruhé, s mnohými se už osobně známe, pomáhají, spolu-pracují, poskytují další dokumen-ty, informace. Hlavní dokumenta-ci shromáždil ještě za života mno-ha pamětníků pan Josef Vorel, i jeho dcera a syn na pochod kaž-doročně přijíždí. Patří jim všem

za to velký dík. Velmi mi jejich přístup připomíná to, co dokázali jejich předci tehdy za války – pro-tože ano, opravdu se to vše ode-hrálo ještě za války. Kolem bylo gestapo, německá ozbrojená ar-máda, stráže SS, mnoho stále ješ-tě fanatických místních němec-kých obyvatel. Mnozí z nich chy-tali uprchlé vězně a do transportů je vraceli. Znam zatím jen jeden případ pomoci podobného rozsahu, zastávku transportu smrti Li-toměřice-Velešín v Rozotokách u Prahy. I zde došlo přibližně ve stejném čase k osvobození vězňů, k ošetření nemocných. Pak i v dalších zastávkách transportu jim bylo pomoheno. Odvážné ak-ce našich odvážných lidí. Stojí za to se jim poklonit a vzdát jim čest.

Text: M. Městecká

GENERÁL Z RODU REBELŮ

V loňském roce, 10. května 2016 se uskutečnilo před budovou kladenského gymnázia slavnostní odhalení pamětní desky generálporučíka i.m. Jaroslava Selnera u příležitosti 110. výročí od jeho narození. Slavnostní odhalení tehdy proběhlo, mimo mnoha významných hostů, za účasti Jaroslava Selnera ml., syna genpor. Selnera, nebo například za účasti plk. gšt. Eduarda Stehlíka, historika a ředitele Odboru pro válečné veterány Ministerstva obrany ČR. Po roce jsme se v rámci květnových oslav se setkali s panem Jaroslavem Selnerem, který do Kladna přijel se svou manželkou uctít vzpomínku na svého otce, generálporučíka i.m. Jaroslava Selnera, kterému byla v loňském roce odhalena pamětní deska na budově Gymnázia Kladno. Pan Jaroslav Selner mladší (na fotografii dole) je členem Českého svazu bojovníků za svobodu v Brandyse nad Labem a my jsme ho požádali o krátký rozhovor pro vás, čtenáře našeho Zpravodaje.

V letošním roce u příležitosti 72. výročí od konce druhé světové války jste s manželkou zavítali opět do Kladna. Zde se s Vámi setkali členové Spolku pro zachování odkazu českého odboje a společně jste položili věnec u pamětní desky Vašeho otce, která se na budově kladenského Gymnázia odhalovala před rokem. Vzpomínal otec na dětství a mládí prožité v Kladně?

Vzpomínal a to jako na léta nejkrásnější. Táta byl kladeňák tělem i duší. Jeho největším koníčkem byl sport. A sport, to byl Sokol. S vděkem vzpomínal na jména těch, kteří v kladenském Sokolu učili mladé chlapce a později i gymnazisty základy sportovních disciplín, ale vštěpovali jim také hrdost na svoji mládou republiku. Tato nenásilná výchova k vlastenectví bezesporu přímo ovlivnila i výběr jeho povolání. Proto po okupaci naší vlasti volil cestu, která pro něj byla samozřejmostí. Cesta k našim jednotkám v zahraničí.

Kladnu fandil ve všem. Nejenom v hokeji a fotbale (Kadraba byl pro něj Bůh...), ale ve všem, co se v jeho rodném městě podařilo a zviditelnilo ho nejenom na poli sportu, ale i kultury, umění... Výchova je výchova a tak i já, přestože jsem do Kladna jezdil

jen krátce za babičkou, od mládí fandil kladenským klubům. V dobách dobrých i teď v těch horších.

Jako voják, který bojoval u Tobrúku se později dostal do Anglie a v roce 1944 do Sovětského svazu. Stal se tak zahraničním vojákem východní i západní fronty. Po roce 1948 proběhla perzekuce v řadách vojáků působících za 2. světové války na západní frontě. Měl podobný osud i Váš otec?

Ani on neunikl čistkám v armádě. Bylo to rychlé. Prostě jeden den byl generálem a za týden už fíral v Ostravských dolech. Nucená práce v dolech, potom posunovač na dráze v kladenských ocelárnách... Víte on to, že mu sebrali uniformu, na níž nosil Řád britského impéria, Řád Bílého lva, rumunský Řád Královské koruny, čtyři Československé válečné kříže a další vysoko spojenecké řády a vyznamenání, nesl statečně, a smířil se s tím. Ale co jej postihlo nejvíce byla skutečnost, že jeho maminka to tak těžce nesla, že brzy poté zemřela. Moje maminka musela jít pracovat do pečiváren, jiná práce pro ni nebyla. V sedmém měsíci těhotenství předčasně porodila holčičku, která po týdně zemřela.

Našli se i tací, kteří ho uráželi, jízlivě se ptali „tak co, generále, jaký

ROZHOVOR SE SYNEM JAROSLAVA SELNERA

Společné foto účastníků květinových oslav na Kladně u pamětní desky genpor. Jaroslava Selnera

to je, konečně makat?“ a podobně. A nebylo jich málo.

Koncem padesátých let se situace zlepšila. Táta mohl dělat učitele a maminka vychovatelku v učňovských školách. A tak jsme byli poprvé dlouho spolu. Vystřídali jsme Senohraby, Českou Kamenici, Křivoklát... Poprvé byl rehabilitován v roce 1964. V dopise mu bylo sděleno, že byl potrestán nespravedlivě a aby se dostavil na Ministerstvo národní obrany. Dostal poukázku na uniformu a po dotazu, zda mu budou ta léta nějakým způsobem kompenzována, mu soudruh plukovník řekl: „ale soudruhu generále,

práce pro vlast se přece neplatí“. Táta odpověděl: „Ano, to je pravda, ale neměla by se ani trestat.“

Jeho jméno bylo vyškrtáno z vojenské historie. Zemřel 11. ledna 1973 v ústraní v našem bytě v Hloubětíně.

Pane Selnere, jste dlouholetým předsedou ČSBS v Brandýse nad Labem. Jistě jste zaznamenal, jakým způsobem se vypořádalo vedení ÚV ČSBS se svými kritiky z řad kladenské organizace v loňském roce. G. Havlůvová byla takřka již rychlostí blesku vyloučená na návrh předsednictva ÚV ČSBS a celá Okresní organizace byla zrušená bez jakékoliv možnosti na odvolání. Jen málokdo tehdy věřil, že je něco takového možné. Ale je to

pryč a my jsme rádi, že se podařilo založit Spolek pro zachování odkazu českého odboje. Jak ale vnímáte vy, jako člen ČSBS, syn důstojníka, který prošel západní i východní frontou, že jedním z řadových členů ČSBS je také Emerich Drtina, dr. h.c.? (E. Drtina je majitel knihkupectví a nakladatelství Naše Vojsko, který prodává celou řadu předmětů zaměřených na nacistické téma jako například hrnky s potiskem A. Hitlera, K. H. Franka, R. Heydricha a také oblečení jako jsou trika se stejným potiskem a vyobrazením nacistických pohlavárů. pozn.red.)

Ano, jsem již dvacet let předsedou ZO ČSBS v Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi a měl jsem tu čest převzít tuto funkci z rukou končící předsedkyně paní

GENERÁL Z RODU REBELŮ

Vlasty Nolčové, dcery armádního generála Aloise Lišky, velitele 1. československé obrněné brigády. Jednání pana předsedy Vodičky a vedení ÚV ČSBS mi připomnělo procesy v padesátých letech. Stejná arogance, pohrdání, ignorování „obhajoby“. Skutečnost, že pan Vodička vede naši organizaci, je pro mě urážející a zarážející. Kolem jeho osoby je příliš mnoho otazníků. Několik exekucí, neplacení dluhů, prodej budovy organizace pod cenou, některé jeho výroky... Můj táta patřil k zakládajícím členům Svazu protifašistických bojovníků. On by asi nevěřil, že někdy v budoucnu stanou ve vedení lidé, jejichž morální kvality jsou přinejmenším sporné. Čekal bych, že budou mít tolik sebereflexe, že z vedení svazu sami odejdou. Upřímně, po odvysílání pořadu

v České televizi jsem si myslel, že pan Vodička a spol. ve Svazu končí. Těžko říct, jak se stalo, že všechno utichlo, to se můžeme jen domýšlet. Poslední výroční schůze naší základní organizace rozhodla, že počkáme do letošní listopadové schůze a nebudou-li vyvozeny z činnosti ČSBS závěry vedoucí k revokaci rozhodnutí předsednictva ÚV ČSBS, pak zřejmě naši ZO rozpustíme, nebo přestoupíme do Spolku pro zachování odkazu českého odboje. Pokud se jedná o osobu pana Drtiny, pokud vím, koncem května sám organizaci opustil. Samozřejmě, jakým způsobem vedl své „podnikání“ je mírně řečeno zarážející a předpokládám, že se této jeho činnosti věnují orgány činné v trestním řízení. Jeho vysvětlení „dobrovolného odchodu“ je na právníka velice chabé...

A mě nezbyvá než moc poděkovat panu Jaroslavu Selnerovi za rozhovor!

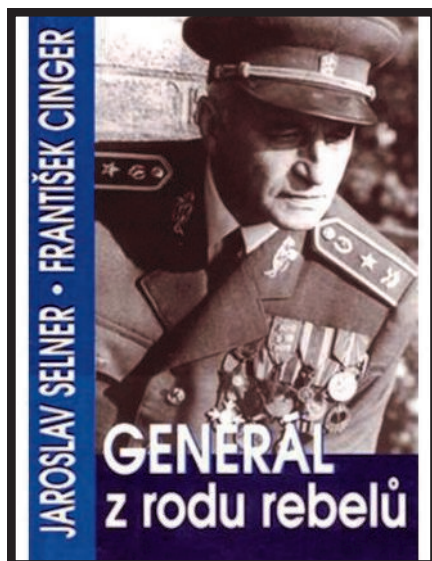
Rozhovor připravil: P. Hroník

Jaroslav SELNER
generálporučík in memoriam

*** 5. května 1906, Kladno**

† 11. ledna 1973, Praha

Nositel čtyř československých válečných křížů 1939, Řádu britského impéria, Řádu bílého lva, Řádu SNP I. třídy, sovětského Řádu rudé hvězdy a mnoha našich i spojeneckých řádů a vyznamenání

Generál z rodu rebelů

tak se jmenuje kniha, která vypráví o úctyhodné bojové cestě Čestného občana města Kladna, generálporučíka in memoriam Jaroslava Selnera po evropských bojištích za druhé světové války. Bojoval v Jugoslávii, na Středním východě, v Tobrúku, ve Velké Británii a nakonec v Sovětském svazu. Vrátil se jako plukovník, velitel 3. československé samostatné brigády. Spoluautorem knihy je jeho syn Jaroslav, který nám poskytl rozhovor.

ČÁSTEČNÉ SPLACENÍ DLUHU

V úzké spolupráci s Tomášem Pilvousem z Československé obce legionářské - jednoty Mladá Boleslav, se podařilo dotáhnout do konce slavnostní odhalení pamětní desky věnované armádnímu generálovi Sergeji Nikolajeviči Vojcechovskému v Praze, Konviktské ulici. S majitelem budovy, ze které v květnu 1945 složky NKVD generála Vojcechovského zatkly, se nepodařilo domluvit. Naštěstí se podařil dohovor s Ing. Miroslavem Žilkou, CSc., ředitelem Střední průmyslové školy strojnické, která je v těsné blízkosti a 12. května 2017 došlo ke slavnostnímu odhalení pamětní desky.

Text a foto: P. Hroník

Spolek pro zachování odkazu českého odboje

Detail pamětní desky umístěné na budově SPŠS Betlémská ulici.

PO STOPÁCH NÁMOŘNÍKŮ R-U ARMÁDY

V měsíci květnu si nepřipomínáme jen oběti a hrdiny 2. světové války, ale rovněž nezapomínáme na oběti 1. světové války a to konkrétně na našeho občana, Františka Kouckého z Hnidous. Tento mladý vyučený řeznický pomocník působil za první války jako námořník – lodní kuchař u rakousko-uherského (R-U) námořnictva.

Skupina nadšenců do vojenské historie ze Spolku pro zachování odkazu českého odboje a Československé obce legionářské v předchozích dnech podnikla pouť po stopách námořníků sloužících v R-U armádě a putovala celkem 3000km autobusem přes Bosnu, Černou horu a Chorvatsko až do přístavu v Pule, kde proběhl pietní akt u hrobu Františka Kouckého. František Koucký se narodil v roce 1894 v domě čp. 110 v Hnidousích (dnešní součást Kladna). Po neúspěšném studiu na kladenském gymnasiu se vyučil řezníkem a již v roce 1911 nastoupil do R-U armády jako kuchař, v roce 1918 byl již hodností štábní šikovatel. Na začátku května 1918 se rozhodl navázat na vzpouru námořníků v Boce Ko-

torské a jen pár týdnů po jejím potlačení a popravě několika námořníků v Kotoru pokračoval v boji proti přesile a plánoval ukrást torpédovku a plout ke břehu italskému. Společně s přítelem, Jihošlovánem, Ljubomírem Krausem se rozhodli podniknout riskantní krok – ukrást torpédovku, pro vzpouru zabezpečili i lodní posádku, avšak jejich plán byl v předvečer akce prozrazen. Dle archivních pramenů jejich rozhovor v místním hostinci vyslechl jiný námořník z České Lípy. Až symbolické bylo, že se zájezdu po stopách našich námořníků po 99 letech od vraždy Kouckého zúčastnili jak občané Kladna, tak České Lípy a s úsměvem na rtu došlo i ke společné fotografii u hrobu Kouckého. Osudné květnové dny připomeneme výňatkem z článku z roku 1923, který vyšel písmem Sokolů v Kladně u příležitosti odhalení pamětní desky Františku Kouckému v místech rodného domu, dnešní budova Sokolovny ve Švermově. Dodejme, že slavnostního aktu se tenkrát zúčastnilo na 10.000 osob: „*Jak zasténaly duše odvážlivců, když osudného rána 7. května*

1918 velitel torpédovky nevyplul na širé moře, jež zůstalo daleko za nimi, ale zabočil hlouběji do přístavu, kdež dal spoutat oba odbojníky. Bez průtahu postaveni před soudcovský sbor na válečné lodi „Radetzky“ a vydáni na smrt. Poprava konána navečer 11. Května 1918 na nádvoří trestnice v Pulji. První zastřelen Kraus, po něm předveden Koucký. Ústa mlčela, nevydala malomyslného nářku, neprosila o milost, neproklínala. Hrdinský klid byl posledním protestem proti zjevnému násilí, byl hrozbou českého člověka, jenž jeden za mnohé vydal svědectví, že odvaha národa nezemřela a že rozhodnutí neustoupit, nevzdat se je nezničitelné. Koucký nebude zapomenut, protože bychom museli opovrhnout vlastní svobodou“.

Žije mezi kladenskými občany příbuzný Františka Kouckého?

Prosím ozvěte se:

G a b r i e l a H a v l ů j o v á ,
602 668 482, gabriela.havlujova@mestokladno.cz

Text a foto: G. Havlůjová

FRANTIŠEK KOUCKÝ Z HNIDOUS

PIETNÍ AKT V KRNČÍ

Po roce jsme se opět vypravili do Krnčí, kde se nachází pomník věnovaný nevinným obětem nacistické tyranie. Letos to bylo již 75 let, kdy velitel kladenského gestapa Harald Wiesmann nechal právě v Krnčí, tehdejší vojenské střelnici popravít šest osob zatčených v souvislosti s odbojem v době heydrichiády. Také letos se pietního aktu zúčastnili zástupci pozůstalých rodin Heřmanských, Černých a Mikulů.

Po položení květin a věnců seznámila G. Havlůjová přítomné s událostí, která se v těchto místech odehrála. Pohovořila o Marii Heřmanské, kterou gestapo zmlátilo a zatkl před zraky jejího devítiletého syna (pan Heřmanský první zleva na fotce nahoře). Zmínila se

také o nejstarší popravené, paní Mikulové, která musela být při popravě podepřena kulem. Dále také zmínila nejmladšího z popravených, drogistického učně Zdeňka Černého, který byl zatčen na udání matky jeho kamaráda, před kterým Zdeněk Černý řekl, že místo Heydricha měl být spáchán atentát na Hitlera a bylo by po válce.

A stejně jako v minulých letech se ani tentokrát pietní akt neobešel bez přítomných příslušníků Čestné stráže AČR z Posádkového velitelství Praha, kteří dodali pietnímu aktu na důstojnosti. V samém závěru pietního aktu pak zazněla Večerka v podání trubače z Ústřední hudby AČR.

Text a foto: P. Hroník

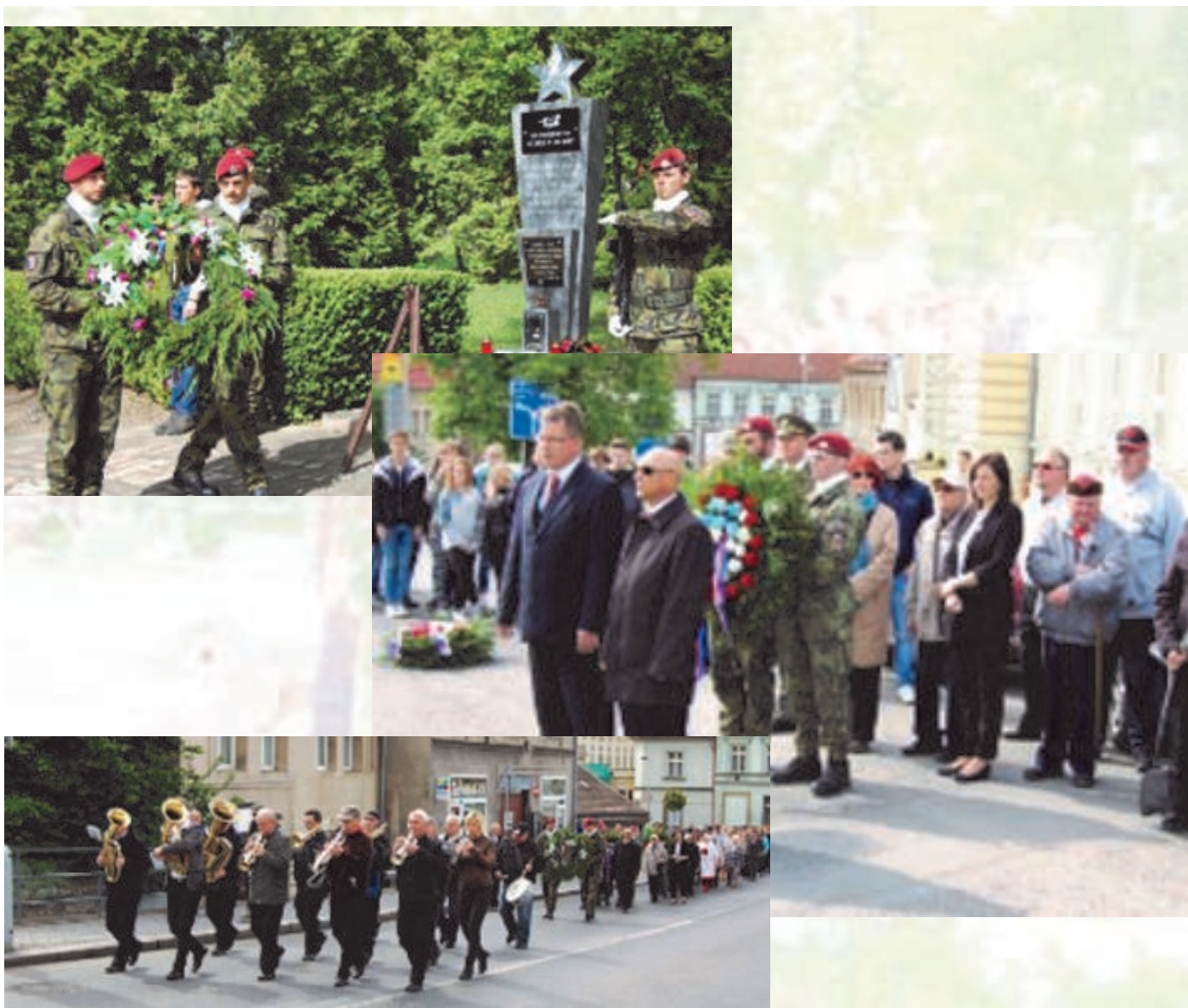
KONEC VÁLKY VE SLANÉM

I my ve Slaném, tak jako ve všech koutech naší vlasti, jsme si připomněli 72. výročí konce 2. světové války. Naše připomínka se konala 9. května za účasti vedení města Slaného, našeho spolku, čestných hostů a občanů našeho města. Sešli jsme se na náměstí T. G. Masaryka odkud jsme společně vyrazili na místní hřbitov. Zde jsme u hrobu po-

ložili věnec a minutou ticha uctili památku padlých vojáků, kteří položili své životy za naši svobodu. Samozřejmě nechyběla ani píseň, která je naším srdcím nejbližší, tedy státní hymna. Po pietním aktu ve Slaném jsme se přesunuli na Kladno, kde se v oslavách konce války pokračovalo. Chtěl bych ještě jednou poděkovat všem, kteří slíbili a osobně

se oslav konce války zúčastnili a to jmenovitě bratr Harákovi, setře Knotkové, sestře Havlůjové a neměl bych s cela jistě zapomenout na sestru Klapalovou a sestru Šimkovou, které mávaly z okna, když jsme šli průvod městem.

Text a foto: D. Makara

OSLAVENCI ZE SLANÉHO

Navázali jsme na tradici předchozích let a jménem nově založeného spolku jsme navštívili naši sestru Karlíkovou, abychom jí popřáli k jejím narozeninám. Paní Libuše Karlíková nás vřele přivítala a při šálku čaje jsme si povídali nejen o jejím životě. Mimo jiné nás velice zaujalo povídání o

pomníčku v lesích, o který se v dřívějších letech se svým manželem starala. Domluvili jsme se, že se tam společně vydáme a uctíme tak památku zesnulým....

V neposlední řadě bych také rád popřál touto cestou bratru Petru Tomkovi, který taktéž oslavil své narozeniny. Na konci dubna také

oslavil své narozeniny bratr Marek Kryl z Podlešína. Všem oslavencům dodatečně ještě jednou prostřednictvím Zpravodaje Spolku přejeme hodně zdraví a štěstí do dalších let.

Text a foto: D. Makara

SVÁTKY JARA VE SLANÉM

Milé sestry, milí bratři, dnes bych se vám rád "pochlubil". I u nás ve Slaném jsme oslavili svátky jara, tedy Velikonoce. Jelikož jsem velikonoční pondělí měl pracovní povinnosti, navštívil jsem se svými syny naše slánské sestry již

v neděli. Kluci hodovali, svou velikonoční koledu doplnili veselou a vtipnou říkankou. Košíčky se jim postupně plnily a odpoledne nám příjemně ubíhalo. Sluníčko venku krásně svítilo a taktéž úsměvy na tvářích našich sester nám dokáza-

ly, že mají upřímnou radost. A co z toho vyplývá? Že nezáleží na dnu či hodině, ale na tom, že člověk chce a čas si najde.

Text a foto: D. Makara

Náměty a příspěvky do zpravodaje lze zasílat e-mailem info@spolekodboje.cz

Korespondenční adresa:
Nám. Starosty Pavla 44
272 01 Kladno

Telefon: 720237044
E-mail: hronik@spolekodboje.cz
Zpravodaj pro vás připravil a
graficky upravil Petr Hroník

**Děkujeme
za
finanční podporu!**

**Vojtěch Hledík
Marie a Karel Kabešovi
Pavel Vranský**

Spolek pro zachování odkazu českého odboje

Účelem spolku je udržování památky a paměti na hrdinství přeživších, obětí a bojovníků českého odboje, jakož i dalších osob aktivně vystupujících proti všem formám totalit a diktatur. Zachování odkazu boje za samostatnost a svobodu České republiky ve smyslu demokratických a humanitních zásad zakladatelů našeho státu.

Naše webové prezentace

WEB	http://spolekodboje.cz
TWITTER	https://twitter.com/spolekodboje
INSTAGRAM	https://www.instagram.com/spolekodboje/
FACEBOOK	https://www.facebook.com/spolekodboje/

Spolek pro zachování odkazu českého odboje

si Vás dovoluje informovat o

VYHLÁŠENÍ SBÍRKY

200 116 8648 / 2010

k získání finančních prostředků na podporu, rozvoj a uchování tradice a paměti na odkaz českého odboje.

(Údržba a ochrana pietních míst, zakoupení věnců a kytic, vzdělávací aktivity včetně tisku prezentačních a odborných materiálů).

Zahájení veřejné sbírky dne 20.května 2017

Děkujeme za podporu - vážíme si jakékoliv poskytnuté částky.